ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

గురువారం, మే నెల ఇరవై ఒకటవ రోజు

రెండు వేల ఇరవై

PRSENT

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ చీకటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెంబరు: 533 ఆఫ్ 2015

మధ్య:

1. బోయ కజ్జే పెద్ద అంబరాజు, తండ్రి బోయ కజ్జే అంబన్న, వృత్తి వ్యవసాయ కూలీ నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
2. బోయ కజ్జె చిన్న అంబరాజు, S/o. బోయ కజ్జె అంబన్న @ అంబి రెడ్డి నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
3. బోయ కజ్జె చెవిటి గాదె లింగ, S/o. బోయ కజ్జె అంబన్న నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
4. బోయ కజ్జె సోమన్న @ సోమయ్య, S/o. బోయ కజ్జె అంబన్న నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
5. బోయ కజ్జె సిద్దయ్య, S/o. బోయ పెద్ద అంబరాజు నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
6. బోయ కజ్జె చిన్న అంబయ్య, S/o. కజ్జె పెద్ద అంబరాజు నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
7. బోయ కజ్జె పెద్ద అంబయ్య, S/o. బోయ కజ్జె పెద్ద అంబరాజు నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
8. బోయ మారేష్, S/o. బోయ చిన్న అంబరాజు @ అంబి రెడ్డి, రైతు, నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.
9. బోయ కజ్జె చిన్న అంబి రెడ్డి, S/o. బోయ పెద్ద అంబరాజు, రైతు

నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.

10. బోయ ముద్దెనగెన్ శీను, S/o. బోయ గోవిందు, రైతు..

నివాసం గుల్యం గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా.

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. పి.పి., హెచ్.వై.డి & ఎ.ఎన్.ఓ. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న హైకోర్టు హైదరాబాద్ లో

11. కురువ సీతక్కగారి మల్లన్న, కురువ సీతక్కగారి అంబన్న, వ్యవసాయదారుడు, గుల్యం గ్రామం, హాలాబాఫ్-వి'మండలం: కర్నూలు జిల్లా

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: ఎస్.డి. గౌడ

ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది: పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ (ఏపీ)

కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా చేసిన: ఉత్తర్వు

2020:APHC:32744

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ చీకటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెం.533 ఆఫ్ 2015

తేది 21-5-2020

మధ్య

బోయ కజ్జె పెద్ద అంబరాజు

మరియు మరో 9 మంది ..... పిటిషనర్లు/ముద్దాయిలు

వర్సెస్

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ప్రతినిధి, హైదరాబాద్ లో హైకోర్టు
.. ప్రతిస్పందకుడు/రాష్ట్రం

2. కురువ సీతక్కగారి మల్లన్న ... ఉత్తరవాది/వాస్తవిక ఫిర్యాదుదారుడు

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది - ఎస్.డి.గౌడ్

ప్రతివాది నెం.1 కొరకు న్యాయవాది : అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

ప్రతివాది నెం.2 తరఫు న్యాయవాది: శ్రీ జె.జానకిరామిరెడ్డి

జిస్ట్:

హెడ్ నోట్:

రిఫర్ చేసిన కేసులు

1. (2014) 3 ఎస్సిసి 92
2. 2007 (6) స్కేల్ 555
3. ఏఐఆర్ 1983 ఎస్సీ 288
4. ఏఐఆర్ 1979 ఎస్సీ 339

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ చీకటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెం.533 ఆఫ్ 2015

తీర్పు:

ఈ క్రిమినల్ రివిజన్ కేసులో సవాలు 13-3-2015 నాటి ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ కర్నూలు రెండో అదనపు సెషన్స్ జడ్జి సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 కింద దాఖలు చేసిన పిటిషన్ ను ప్రాసిక్యూషన్ 7 నుంచి 16 వరకు నిందితులుగా చేర్చి 1 నుంచి 6 సెకన్ల మంది నిందితులతో పాటు విచారణను ఎదుర్కొనేందుకు అనుమతించింది.

2. ఈ క్రిమినల్ రివిజన్ కేసును పరిష్కరించడానికి సంబంధించిన వాస్తవాల సంక్షిప్త ప్రకటనను ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొనవచ్చు:

(ఎ) 25-02-2010న మధ్యాహ్నం 12.15 గంటలకు కురువ సీతక్కగారి అంబన్న (ఇకపై 'మృతుడు' అని పిలుస్తారు) హత్యకు గురయ్యారు. మృతుడు తన వ్యవసాయ భూమి నుంచి తిరిగి వస్తుండగా గుల్యం - హాలహర్వి రోడ్డులోని గుల్యం గ్రామ విద్యుత్ సబ్ స్టేషన్ సమీపంలో సుమారు పదకొండు మంది అంటే నిందితుడు నెం.1, అతని రిపోర్టులో పేర్కొన్న పది మంది రివిజన్ పిటిషనర్లు మృతుడిపై మారణాయుధాలతో దాడి చేసి హత్య చేశారని ఆయన కుమారుడు కురువ సీతక్కగారి మల్లన్న, పీడబ్ల్యూ1 పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. ఆ సమయంలో తన తండ్రిని వారి భూముల నుంచి అనుసరిస్తున్నానని, అపుడు ఎఫ్ఐఆర్లో పేర్కొన్న వ్యక్తులు తన తండ్రిపై మారణాయుధాలతో దాడి చేసి చంపడం చూశానని పీడబ్ల్యూ1

తన నివేదికలో పేర్కొన్నారు. ఎఫ్ ఐఆర్ లో పేర్కొన్న పదకొండు మంది నిందితులపై ఐపీసీ సెక్షన్ 149, 148, 302, 506, 120బి కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు సంబంధించి క్రైమ్ నెం.18/2010లో ఎఫ్ ఐఆర్ గా ఆలూరు పోలీస్ స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్ ఈ నివేదికను నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేశారు.

(బి) విచారణ సందర్భంగా సాక్షులు ఎల్.డబ్ల్యు.ఎస్.1 నుండి 11 వరకు పోలీసుల ముందు తమ వాంగ్మూలాలు ఇచ్చారు, తాము నేరాన్ని చూశామని, పదకొండు మంది అంటే నిందితులు నెం.1 మరియు ఎఫ్ఐఆర్లో పేర్కొన్న పది మంది రివిజన్ పిటిషనర్లు మృతుడి హత్యకు పాల్పడ్డారని పేర్కొన్నారు. అయితే ఈ నేరానికి ప్రత్యక్ష సాక్షులుగా ఉన్న ఎల్ డబ్ల్యూఎస్ 12 నుంచి 18 మంది నిందితులు 1 నుంచి 6 మంది మృతుని హత్యకు పాల్పడ్డారని, తాము కూడా అదే చూశామని పోలీసులకు ఇచ్చిన వాంగ్మూలంలో పేర్కొన్నట్లు తెలుస్తోంది. ఈ ఆరుగురు నిందితుల్లో కేవలం నెం.1 నిందితుడి పేరు మాత్రమే ఎఫ్ఐఆర్లో ఉన్నట్లు గుర్తించారు. అందువల్ల దర్యాప్తు అధికారి ఎల్.డబ్ల్యు.ఎస్.1 నుండి 11 మంది సాక్షులను తిరిగి విచారించారు. గ్రామంలోని కులపెద్దల సలహా మేరకు రివిజన్ పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా వాంగ్మూలం ఇచ్చామని, వారి పునఃపరిశీలనలో ఆ నేరం చేయడంలో రివిజన్ పిటిషనర్ల పాత్రను తొలగించారని, L.W లు 12 నుంచి 18 వరకు ఇచ్చిన వాంగ్మూలాలకు అనుగుణంగా వారి పునఃపరిశీలనలో వాంగ్మూలాలు ఇచ్చారని తిరిగి వారు ముద్దాయిలు 1 నుండి 6 మంది మృతుడిని హత్య చేసిన నేరానికి పాల్పడ్డారని ఆరోపించారు.

(సి) అందువల్ల, కర్నూలు పోలీసు సూపరింటెండెంట్ నుండి అనుమతి పొందిన తరువాత, దర్యాప్తు అధికారి 1 నుండి 6 మంది నిందితులపై మాత్రమే ఛార్జీషీట్ దాఖలు చేశారు. రివిజన్ పిటిషనర్లపై చార్జిషీట్ దాఖలు చేయలేదు.

(డి) సంబంధిత మేజిస్ట్రేట్ ముందు చార్జిషీట్ దాఖలు చేసిన తరువాత, ఎఫ్ఐఆర్లో పేర్కొన్న రివిజన్ పిటిషనర్ల పేర్లను తొలగించడానికి సంబంధించి పిడబ్ల్యు 1 అయిన వాస్తవిక ఫిర్యాదుదారుకు నోటీసు ఇచ్చినట్లు రికార్డు వెల్లడిస్తుంది. నిందితుల పేర్లను తొలగించడానికి తనకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని పేర్కొంటూ పిటిషనర్ కమిటల్ హైకోర్టులో మెమో దాఖలు చేసినట్లు తెలుస్తోంది. అందువల్ల, ఐపిసి సెక్షన్ 302 కింద నేరం సెషన్స్ కోర్టు ద్వారా మాత్రమే శిక్షించదగినది కాబట్టి మేజిస్ట్రేట్ ఈ కేసును 1 నుండి 6 మంది నిందితులపై మాత్రమే సెషన్స్ కోర్టుకు విచారించారు.

(ఇ) ఈ కేసు విచారణ నిమిత్తం కర్నూలు రెండో అదనపు సెషన్స్ జడ్జికి అప్పగించారు. 2వ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి 1 నుంచి 6 మంది నిందితులపై అవసరమైన అభియోగాలు మోపి విచారణ ప్రారంభించారు.

(ఎఫ్) మృతుని కుమారుడైన వాస్తవిక ఫిర్యాదుదారును ట్రయల్ కోర్టు ముందు విచారణ సందర్భంగా పి.డబ్ల్యు.1గా విచారించారు. ట్రయల్ కోర్టులో తన సాక్ష్యం చెప్పే సమయంలో, పి.డబ్ల్యు.1 తన సాక్ష్యంలో 1 నుండి 10 వరకు రివిజన్ పిటిషనర్లు కూడా మృతుడిపై మారణాయుధాలతో దాడి చేసి గాయపరిచి చంపారని, రివిజన్ పిటిషనర్లు కూడా మృతుడి

హత్యకు పాల్పడటాన్ని తాను ప్రత్యక్షంగా చూశానని పేర్కొన్నారు. రివిజన్ పిటిషనర్లు మృతుడిపై దాడి చేసి చంపడంలో ప్రతి ఒక్కరిపై నిర్దిష్టమైన బహిరంగ చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా మృతుడిపై మారణాయుధాలతో ఎలా దాడి చేశారో ఆయన తన సాక్ష్యంలో సవివరంగా వివరించారు. అందువల్ల, అతను పోలీసులకు ఇచ్చిన ఎఫ్ఐఆర్లోని విషయాల ప్రకారం తన తుపాకులకు కట్టుబడి ఉన్నాడు.

(జి) పి.డబ్ల్యు.1 యొక్క క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ ప్రారంభించడానికి ముందు, పి.డబ్ల్యు.1 యొక్క వాంగ్మూలం నుండి, నిందితుల తరఫు న్యాయవాది అనగా 1 నుండి 6 వరకు కోర్టు ముందు వాదించారు, పి.డబ్ల్యు.1 తన ఎగ్జామినేషన్-ఇన్-చీఫ్ లో రివిజన్ పిటిషనర్లకు బహిరంగ చర్యలను ఆపాదించారు, వాటిని రికార్డులోకి తీసుకురాకపోతే నిజమైన వాస్తవాలను వెలికి తీయలేము. అందువల్ల సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 కింద చర్యలు తీసుకోవడానికి ఇది సరైన కేసు అని రెండో అదనపు సెషన్స్ జడ్జి వాంగ్మూలంలో పేర్కొన్నారు. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 కింద చర్యలు తీసుకునేందుకు సమయం కావాలని అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ కోరారు. అందువల్ల పి.డబ్ల్యు.1 క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ వాయిదా పడింది.

(హెచ్) ఆ తర్వాత ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గ్రేడ్-1 (ఎఫ్ఎపిసి) సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 కింద పిటిషన్ దాఖలు చేశారు, 1 నుండి 6 మంది నిందితులు ఈ కేసులో విచారణను మాత్రమే ఎదుర్కొంటున్నారని, రివిజన్ పిటిషనర్లు 1 నుండి 10 మంది కూడా మృతుడి హత్యకు పాల్పడ్డారని విచారణ సమయంలో పిడబ్ల్యు 1 సాక్ష్యం ఇచ్చినట్లు పేర్కొన్నారు. రివిజన్ పిటిషనర్లను కూడా 1 నుండి 6 మంది నిందితులతో పాటు విచారణను ఎదుర్కోవడానికి 7 నుండి 16 మంది నిందితులుగా చేర్చాలని, తద్వారా 1 నుండి 6 మంది

నిందితులతో పాటు విచారణను ఎదుర్కోవడానికి రివిజన్ పిటిషనర్లను ఈ కేసులో 7 నుండి 16 మంది నిందితులుగా చేర్చాలని అభ్యర్థించారు.

(ఐ) అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ను విచారించిన తరువాత, రెండవ అదనపు సెషన్స్ న్యాయమూర్తి ఈ పిటిషన్ ను అనుమతించి, ప్రతిపాదిత నిందితులైన రివిజన్ పిటిషనర్లకు విచారణను ఎదుర్కోవడానికి సమన్లు జారీ చేయాలని ఆదేశించారు.

(జె) 2011 సెషన్స్ కేసు నెం.670లో 7 నుంచి 16 మంది నిందితులుగా చేర్చి 1 నుంచి 6 మంది నిందితులతో పాటు విచారణను ఎదుర్కొంటున్న రివిజన్ పిటిషనర్లు ఆ ఉత్తర్వుల చట్టబద్ధత, చెల్లుబాటును వివరిస్తూ క్రిమినల్ రివిజన్ కేసును దాఖలు చేశారు.

3. రివిజన్ కేసు ఈ కోర్టులో విచారణకు వచ్చినప్పుడు రివిజన్ పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది శ్రీ ఎస్.డి.గౌడ్ వాదనలు వినిపించారు. 1వ ప్రతివాది/రాష్ట్రం తరఫున అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ మరియు 2వ ప్రతివాది/వాస్తవిక ఫిర్యాదుదారు (పి.డబ్ల్యు.1) తరఫు న్యాయవాది శ్రీ జె.జానకిరామిరెడ్డి.

4. సుప్రా చెప్పిన వాస్తవాల నేపథ్యంలో, రివిజన్ కేసులో ఇరుపక్షాలు చేసిన వాదనల నేపథ్యంలో, 2011 ఎస్.సి.నెం.670లో పేర్కొన్న కేసులో రివిజన్ పిటిషనర్లను కూడా నిందితులుగా పిలిపించి 1 నుంచి 6 మంది నిందితులతో పాటు విచారణను ఎదుర్కోవడం సమంజసమేనా కాదా అనేది ఇప్పుడు తేలాల్సి ఉంది.

5. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్లో సెక్షన్ 319ను చేర్చడంలో ఉన్న చారిత్రక నేపథ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ప్రస్తుత కోడ్లోని సెక్షన్ 319కు అనుబంధంగా ఉన్న పాత కోడ్లోని సెక్షన్ 351తో పోలిస్తే ఈ సెక్షన్ 319ను సమూల మార్పులతో చేర్చడంలో శాసనసభ ఉద్దేశాన్ని బాగా అర్థం చేసుకోవాలి.

6. 1973కు ముందు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ను సమూలంగా సవరించడానికి ముందు, పాత కోడ్లోని సెక్షన్ 351 ప్రస్తుత కోడ్లోని సెక్షన్ 319 కు సంబంధించిన సెక్షన్. పాత కోడ్ లోని సెక్షన్ 351లోని క్లాజ్ (1) ఇలా ఉంది.

"కోర్టుకు హాజరయ్యే నేరస్థులను నిర్బంధించడం: (1) క్రిమినల్ కోర్టుకు హాజరయ్యే ఏ వ్యక్తినైనా, అరెస్టు చేయబడకపోయినా లేదా సమన్లు జారీ చేయబడినప్పటికీ, అటువంటి కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోగల ఏదైనా నేరంపై విచారణ లేదా విచారణ ఉద్దేశ్యం కోసం అటువంటి కోర్టు ద్వారా నిర్బంధించబడవచ్చు మరియు సాక్ష్యాల నుండి నేరం జరిగినట్లు అనిపించవచ్చు మరియు అతన్ని అరెస్టు చేసినట్లుగా లేదా సమన్లు జారీ చేసినట్లుగా పరిగణించవచ్చు."

7. పాత కోడ్లోని సెక్షన్ 351లోని సబ్ క్లాజ్ (2) ప్రకారం, చాప్టర్ 13 కింద ఏదైనా విచారణ జరుగుతున్నప్పుడు లేదా విచారణ ప్రారంభమైన తర్వాత నిర్బంధం జరిగినప్పుడు, అటువంటి వ్యక్తికి సంబంధించిన ప్రొసీడింగ్స్ను కొత్తగా ప్రారంభించాలి మరియు సాక్షులను తిరిగి వినాలి.

8. పైన పేర్కొన్న నిబంధనను పరిశీలిస్తే, కోర్టు ముందు సమర్పించిన సాక్ష్యాల ద్వారా నేరానికి పాల్పడినట్లుగా కనిపించే ఒక వ్యక్తిపై మాత్రమే విచారణ లేదా విచారణ కోసం మరియు ఆ వ్యక్తికి సంబంధించి కోర్టు అదుపులోకి తీసుకోవచ్చని స్పష్టమవుతుంది. విచారణను కొత్తగా ప్రారంభించి సాక్షులను తిరిగి విచారించాలి. ఈ సెక్షన్ లో ఉపయోగించిన పదం "అటువంటి కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోగల మరియు సాక్ష్యాలను బట్టి, నేరం జరిగినట్లు అనిపించే ఏదైనా నేరం" స్పష్టంగా రెండు అంశాలను సూచిస్తుంది, అవి: (1) కోర్టుకు హాజరయ్యే ఒక వ్యక్తి నేరం చేసినట్లు సాక్ష్యాల నుండి కనిపిస్తుంది; మరియు (ii) నేరం కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోగలిగే విధంగా ఉంది. అందువల్ల, ఈ సెక్షన్ లో లోపం ఉందని స్పష్టమవుతోంది, ఎందుకంటే ఇది రెండు ముఖ్యమైన పరిస్థితులను కవర్ చేయదు, అనగా, విచారణ సమయంలో లేదా విచారణ సమయంలో నేరం చేసినట్లు కనిపించే వ్యక్తి కోర్టుకు హాజరుకాని పరిస్థితి; మరియు ఆ వ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా పరిగణనలోకి తీసుకునే విధానం.

9. అందువల్ల, పై రెండు గ్రే ప్రాంతాలను గ్రహించి, సెక్షన్ను సమగ్రంగా చేయడానికి, లా కమిషన్ తన 41 వ నివేదికలో ఈ నిబంధనకు తగిన సవరణకు సిఫార్సు చేసింది. లా కమిషన్ యొక్క సంబంధిత సిఫారసును పొందడం సముచితం. అది ఇలా ఉంది:

24.80. కొంతమంది నిందితులపై కేసును విచారిస్తున్న మేజిస్ట్రేట్ తన ముందున్న నిందితుడ్ని కాకుండా మరెవరైనా ఆ నేరంలో లేదా సంబంధిత నేరంలో ప్రమేయం ఉన్నట్లు సాక్ష్యాధారాల ద్వారా కనుగొనడం చాలా తరచుగా కాకపోయినా జరుగుతుంది. మేజిస్ట్రేట్ కు ఫోన్ చేసి విచారణలో పాల్గొనే అధికారం ఉండటం మాత్రమే సముచితం. సెక్షన్ 351 ప్రకారం ఆ వ్యక్తి కోర్టుకు హాజరైతేనే.. ఆ తర్వాత అతడిని అదుపులోకి తీసుకుని చర్యలు తీసుకోవచ్చు.

అలాంటి వ్యక్తి కోర్టుకు హాజరు కాకపోతే సమన్లు జారీ చేయడానికి సెక్షన్ 351లో స్పష్టమైన నిబంధన లేదు. అటువంటి నిబంధన సెక్షన్ 351 ను చాలా సమగ్రంగా చేస్తుంది మరియు ఆ పరిస్థితిని స్పష్టంగా అందించడం సముచితమని మేము భావిస్తున్నాము.

24.81. సెక్షన్ 351 ప్రకారం కొత్త కేసును విచారించే అధికారం మేజిస్ట్రేట్ కు ఉంటుంది. అయితే మేజిస్ట్రేట్ ఏ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పలేదు. సెక్షన్ 190 లో పరిగణనలోకి తీసుకునే పద్ధతులు పేర్కొనబడ్డాయి మరియు స్పష్టంగా సమగ్రమైనవి. సెక్షన్ 190(1)(సి) కింద మేజిస్ట్రేట్ సొంత సమాచారం మేరకు కొత్తగా చేర్చిన నిందితులపై చర్యలు తీసుకుంటారా లేక నిందితులపై నేరాన్ని మొదట పరిగణనలోకి తీసుకున్న విధానంలోనే చర్యలు తీసుకుంటారా అనేది ప్రశ్న. ప్రశ్న ముఖ్యమైనది, ఎందుకంటే రెండు కేసులలో విచారణ మరియు విచారణ పద్ధతులు భిన్నంగా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం ఉన్న చట్టం ప్రకారం వాస్తవ పరిస్థితిపై భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తమయ్యాయని, దాన్ని స్పష్టం చేయాలని భావిస్తున్నామన్నారు. తెలిసిన అనుమానితులందరిపై కేసును త్వరితగతిన ముందుకు తీసుకువెళ్లాలని, కొత్తగా చేర్చిన నిందితులపై కూడా ఇతర నిందితుల మాదిరిగానే చర్యలు తీసుకోవాలన్నదే ఈ నిబంధన ముఖ్య ఉద్దేశమని తెలుస్తోంది. అందువల్ల సెక్షన్ 351ను సమగ్రంగా పునర్ వ్యవస్థీకరించాలని, విచారణ సందర్భంగా కొత్త వ్యక్తిని నిందితుడిగా చేర్చే విధానంలో ఎలాంటి తేడా ఉండదని స్పష్టం చేశారు.

10. లా కమిషన్ రెండు సిఫార్సులు చేసిందని స్పష్టమవుతోంది, అవి: (1) కోర్టు ముందు లేని, కానీ ఆ నేరంతో సంబంధం ఉన్న నిందితుడిని చేర్చడం మరియు (2) కొత్తగా చేర్చిన నిందితులపై విచారణ చేపట్టే విధానం. లా కమిషన్ దృష్టిలో ఈ రెండు చేర్పులు ఈ నిబంధనను సమగ్రంగా

మారుస్తాయి. పై సిఫార్సుకు అనుగుణంగా కోడ్ లోని సెక్షన్ 319ను తగిన రీతిలో సవరిస్తూ చట్టం చేశారు.

11. 1973 కోడ్లోని కొత్త సెక్షన్ 319 ఇలా ఉంది:

"319. నేరానికి పాల్పడినట్లుగా కనిపించే ఇతర వ్యక్తులపై చర్యలు తీసుకునే అధికారం.—(1) ఒక నేరానికి సంబంధించి ఏదైనా విచారణ లేదా విచారణ సమయంలో, నిందితుడు కాని ఏ వ్యక్తినైనా నిందితుడితో కలిసి విచారించగల ఏదైనా నేరం చేసినట్లు సాక్ష్యాలను బట్టి అనిపించినప్పుడు, అతను చేసినట్లుగా కనిపించే నేరానికి కోర్టు అటువంటి వ్యక్తిపై చర్యలు తీసుకోవచ్చు.

(2) అటువంటి వ్యక్తి కోర్టుకు హాజరు కానట్లయితే, పైన పేర్కొన్న ప్రయోజనం కోసం కేసు యొక్క పరిస్థితులకు అవసరమైన విధంగా అతన్ని అరెస్టు చేయవచ్చు లేదా సమన్లు జారీ చేయవచ్చు.

(3) కోర్టుకు హాజరయ్యే ఏ వ్యక్తి అయినా, అరెస్టు చేయబడకపోయినా లేదా సమన్లపై లేనప్పటికీ, అతను చేసినట్లుగా కనిపించే నేరంపై విచారణ లేదా విచారణ కోసం అటువంటి న్యాయస్థానం ద్వారా నిర్బంధించబడవచ్చు.

(4) సబ్ సెక్షన్ (1) కింద కోర్టు ఏ వ్యక్తిపైనైనా చర్యలు తీసుకుంటే-

(ఎ) అటువంటి వ్యక్తికి సంబంధించిన విచారణను కొత్తగా ప్రారంభించాలి మరియు సాక్షులను తిరిగి విచారించాలి;

(బి) క్లాజ్ (ఎ) నిబంధనలకు లోబడి, విచారణ లేదా విచారణ ప్రారంభించిన నేరాన్ని కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు అటువంటి వ్యక్తి నిందితుడిగా ఉన్నట్లుగా కేసు ముందుకు సాగవచ్చు.

12. సీఆర్పీసీలోని ప్రస్తుత సెక్షన్ 319ను పరిశీలిస్తే, ఇప్పటికే విచారణ చేపట్టిన నేరంపై విచారణ సందర్భంగా కోర్టు ముందు సమర్పించిన సాక్ష్యాధారాల నుంచి నేరం చేసినట్లుగా కనిపించే ఏ వ్యక్తి అయినా కోర్టు ముందు నిందితుడని స్పష్టమవుతుంది. ఆ వ్యక్తి కోర్టుకు హాజరవుతున్నాడా లేదా, సమన్లు జారీ చేయవచ్చు మరియు కోర్టు యొక్క ఈ నిర్ణయానికి అనుగుణంగా అతన్ని నిందితుడిగా చేర్చినట్లయితే, కొత్తగా చేర్చబడిన వ్యక్తిని పరిగణనలోకి తీసుకునే విధానం ఇప్పటికే నిందితుల విషయంలో మాదిరిగానే ఉంటుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, గతంలో ఈ నేరాన్ని కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు అతను నిందితుడిగా పరిగణించబడ్డాడు. ఇందుకోసం సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319లోని సబ్ సెక్షన్ (4)లోని క్లాజ్ (బి)లో లీగల్ ఫిక్షన్ ను రూపొందించారు.

13. కాబట్టి సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319లోని సబ్ సెక్షన్ (1)ను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే, నిందితుడిగా లేని వ్యక్తి నేరం చేశాడని, ఆ నేరాన్ని విచారించే సమయంలో సాక్ష్యాధారాల నుంచి కోర్టుకు హాజరుకావాలని, ఆ వ్యక్తిని రికార్డులో నిందితుడితో కలిసి విచారించవచ్చని తెలుస్తుంది. ఈ సెక్షన్ రెండు ఆవశ్యకతలను సూచిస్తుంది, అవి: (1) ఆ కేసులో నిందితుడిగా చేర్చని మరొక వ్యక్తి నేరం చేశాడు; మరియు (ii) అటువంటి నేరానికి, అప్పటికే అభియోగాలు మోపబడిన నిందితుడితో పాటు ఆ వ్యక్తిని కూడా విచారించవచ్చు.

14. ప్రస్తుత నియమావళిలోని సెక్షన్ 319 యొక్క చారిత్రక నేపథ్యం ఇదే అయినప్పటికీ, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 కింద కోర్టు యొక్క అధికార పరిధి మరియు పరిధిని చర్చించేటప్పుడు ***హర్దీప్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్*** 1 కేసులో సుప్రీంకోర్టు యొక్క ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనం చేసిన పరిశీలనను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవడం సముచితం. భారత రాజ్యాంగంలోని 20, 21 అధికరణల వెలుగులో ప్రస్తుత వివాదాన్ని పరిష్కరించాలని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఐదుగురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఈ విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

సెక్షన్ 319 సిఆర్ పిసి సిద్ధాంతం నుండి ఉద్భవించింది (అంటే, దోషి నిర్దోషిగా తేలినప్పుడు న్యాయమూర్తి శిక్షించబడతాడు) మరియు సెక్షన్ 319 సిఆర్ పి సి అమలు యొక్క పరిధిని మరియు స్ఫూర్తిని వివరించేటప్పుడు ఈ సిద్ధాంతాన్ని ఒక దిక్సూచిగా ఉపయోగించాలి.

15. రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఈ విధంగా పేర్కొంది.

1950 భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్స్ 20, 21 ప్రకారం రాజ్యాంగ ఆదేశం న్యాయం సజావుగా సాగడానికి ఒక రక్షణ గొడుగును అందిస్తుంది, నిష్పాక్షికమైన మరియు సమర్థవంతమైన విచారణను నిర్ధారించడానికి తగిన నిబంధనలను అందిస్తుంది, తద్వారా నేరానికి అతనిని విచారించడానికి చట్టం అమలులోకి వచ్చిన తరువాత పక్షపాతం చెందకుండా ఉండటానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తుంది, అదే సమయంలో బాధితులకు మరియు సమాజానికి సమాన రక్షణ కల్పిస్తుంది. దోషులు చట్టం బారి నుంచి తప్పించుకోలేరని. క్రిమినల్ న్యాయ పరిపాలన సక్రమంగా జరిగేలా న్యాయస్థానాల సాధికారత కోసం, ఒక నిర్దోషికి శిక్ష పడకుండా ఉండటానికి న్యాయస్థానాలు చివరికి నిజానిజాలను కనుగొనడానికి ఎలా ముందుకు సాగాలో సూచిస్తూ సి.ఆర్.పి.సి కింద చట్టసభలు చట్టాన్ని సముచితంగా క్రోడీకరించి సవరించాయి.

దోషులను చట్టం కింద శిక్షిస్తారు. రాజ్యాంగం, మన చట్టాలలో పొందుపరిచిన ఈ ఆదర్శాలే అనేక నిర్ణయాలకు దారితీశాయి, దీని ద్వారా నిజమైన సత్యాన్ని కనుగొనడానికి మరియు దోషులు శిక్షించబడకుండా చూసుకోవడానికి వినూత్న పద్ధతులు మరియు అభ్యుదయ సాధనాలు రూపొందించబడ్డాయి.

16. అందువల్ల, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 లో ఇప్పుడు ఉన్న సెక్షన్ 319 ను చేర్చడం ద్వారా, నేరం చేసిన నిజమైన నేరస్థుడు నిర్దోషిగా బయటపడటానికి మరియు శిక్షించబడకుండా తప్పించుకోవడానికి మొత్తం ప్రయత్నం కాదని ఇప్పుడు స్పష్టమైంది. ఇది కూడా నిష్పాక్షిక విచారణలో భాగమే. అందువలన, ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి శాసనసభ సెక్షన్ 319 ను కోడ్ లో చేర్చాలని భావించింది.

17. రాజ్యాంగ ధర్మాసనం పై తీర్పులో ఈ విధంగా పేర్కొంది.

అసలు దోషిని శిక్షించి న్యాయం చేయాల్సిన బాధ్యత హైకోర్టుపై ఉందన్నారు. ఏ కారణం చేతనైనా దర్యాప్తు సంస్థ అసలు దోషుల్లో ఒకరిని నిందితునిగా ప్రకటించనప్పుడు, సదరు నిందితుడిని విచారణకు పిలిచే అధికారం కోర్టుకు ఉండదు. సెక్షన్ 319 సీఆర్ పీసీలో పేర్కొన్న విధంగా కోర్టు తన అధికారాన్ని ఏ పరిస్థితుల్లో, ఏ దశలో వినియోగించాలన్నది ప్రశ్నగా మిగిలిపోయింది.

18. సీఆర్ పీసీలోని సెక్షన్ 319 అనేది న్యాయస్థానానికి ప్రసాదించిన అసాధారణ అధికారమని, దానిని విచక్షణతో వినియోగించాలని పేర్కొంది.

19. ఈ విధంగా సి.ఆర్.పి.సి సెక్షన్ 319ను సుప్రాలో సవివరంగా చర్చించడంలో చారిత్రక నేపథ్యం నుండి, సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం చేసిన వ్యాఖ్యలతో పాటు, దీనిని పొందుపరచడం వెనుక ఉన్న మొత్తం ఉద్దేశం ఏమిటంటే, నేరానికి పాల్పడటానికి అవకాశం ఉన్నప్పటికీ విచారణలో విచారణకు అర్హుడైన వ్యక్తిని నిర్దోషిగా విడిచిపెట్టడానికి అనుమతించకపోవడం. ప్రాసిక్యూషన్ ద్వారా కేసు విచారణ లేదా విచారణ సమయంలో సేకరించిన మౌఖిక మరియు డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యాల నుండి.

20. పై ఉద్దేశం, కారణాలు, చట్ట సూత్రాలు, సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం కోర్టు పరిధి, పరిధిని దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రస్తుత కేసును పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

21. ఇప్పుడు, కేసు యొక్క వాస్తవాలను పరిశీలిస్తే, ప్రాసిక్యూషన్ వెర్షన్ ప్రకారం, పి.డబ్ల్యు.1 వాస్తవ ఫిర్యాదుదారు, అతను మృతుడి కుమారుడు మరియు అతను నేరానికి ప్రత్యక్ష సాక్షి అని గమనించడం ముఖ్యం. హత్య జరిగిన తర్వాత పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసి క్రిమినల్ చట్టాన్ని అమల్లోకి తెచ్చింది ఈ పీడబ్ల్యూ1నే. ఈ నివేదికను పోలీసులు ఎఫ్ఐఆర్గా నమోదు చేసి కేసు దర్యాప్తు చేశారు. పి.డబ్ల్యు.1 నమోదు చేసిన ఈ ఎఫ్ఐఆర్ లో మొదట రివిజన్ పిటిషనర్లతో సహా సుమారు పదకొండు మంది పేర్లను మృతుడి హత్య చేసిన దుండగులుగా వెల్లడించారు. ఎల్.డబ్ల్యు.ఎస్.2 నుండి 11 వరకు కూడా ఈ నేరానికి ప్రత్యక్ష సాక్షులు అని రికార్డులు

వెల్లడిస్తున్నాయి. దర్యాప్తు సమయంలో మొదట పోలీసులకు ఇచ్చిన వాంగ్మూలంలో రివిజన్ పిటిషనర్ల పేర్లను వారు పేర్కొన్నప్పటికీ, ఆశ్చర్యకరంగా దర్యాప్తు అధికారి వాటిని పునఃపరిశీలించారు మరియు వారి పునఃపరిశీలనలో, వారు ఎఫ్ఐఆర్లో పేర్కొన్న రివిజన్ పిటిషనర్ల పాత్రను తొలగించారు మరియు వారు ఎల్డబ్ల్యుఎస్ 12 నుండి 18 వరకు పేర్కొన్న విధంగా 1 నుండి 6 మంది నిందితులకు మాత్రమే పరిమితమయ్యారు. హత్య. అందుకే ఎస్పీ అనుమతి తీసుకుని మిగతా నిందితుల పేర్లను తొలగించి 1 నుంచి 6 మంది నిందితులపై మాత్రమే చార్జిషీట్ దాఖలు చేశారు. రివిజన్ పిటిషనర్ల పేర్ల తొలగింపునకు సంబంధించి వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడికి మేజిస్ట్రేట్ నోటీసులు జారీ చేశారని, ఆ పేర్లను తొలగించడానికి తనకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని పేర్కొంటూ వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు మెమో దాఖలు చేయడం ప్రాసిక్యూషన్ వెర్షన్. అందువల్ల, మేజిస్ట్రేట్ ఈ కేసును 1 నుండి 6 మంది నిందితులపై మాత్రమే విచారణ కోసం సెషన్స్ కోర్టుకు అప్పగించారు.

22. ఆ పేర్ల తొలగింపునకు తనకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని, కోర్టు తనకు నోటీసులు జారీ చేసినప్పుడు పోలీసులు ఖాళీ కాగితాలపై తన సంతకాలను తీసుకున్నారని, తాను దాఖలు చేసినట్లు చెబుతున్న మెమోగాను వారు తారుమారు చేసి ఉంటారని పేర్కొంటూ ఆ పేర్లను తొలగించడానికి తనకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని పేర్కొంటూ వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు ఇప్పుడు హైకోర్టులో అలాంటి మెమో దాఖలు చేశారనే వాస్తవాన్ని ఖండించారు. పేర్ల తొలగింపునకు అభ్యంతరం లేదన్నారు. అందువల్ల వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు ఇప్పుడు సుప్రీంకోర్టులో దాఖలు చేసినట్లు చెబుతున్న మెమో యొక్క చెల్లుబాటును వివాదం చేస్తున్నాడు. వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు దాఖలు చేసినట్లుగా చెప్పబడుతున్న మెమో యొక్క వాస్తవికతకు సంబంధించి వాస్తవాన్ని నమోదు చేయడానికి విస్తృతమైన విచారణ అవసరమయ్యే ఈ వివాదాస్పద సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఈ వివాదంలోకి ప్రవేశించడానికి

ఈ కోర్టు మొగ్గు చూపడం లేదు. అటువంటి మెమో దాఖలు చేసినప్పటికీ, ఒకవేళ నిజమైతే, ట్రయల్ కోర్టు శక్తిహీనంగా ఉందా, ఈ రివిజన్ పిటిషనర్లు కూడా హత్య నేరం చేశారా లేదా అనే విషయాన్ని విచారణ సమయంలో నేరానికి ప్రత్యక్ష సాక్షి అయిన పి.డబ్ల్యు.1 ఇచ్చిన సాక్ష్యాల దృష్ట్యా 1 నుండి 6 మంది నిందితులతో పాటు రివిజన్ పిటిషనర్లను కూడా నిందితులుగా చేర్చకుండా నిరోధించిందా లేదా అని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే సరిపోతుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఈ మెమో నిజమే అయినా, ట్రయల్ కోర్టు సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 ను అమలు చేయడానికి అడ్డంకిగా పనిచేస్తుందో లేదో పరిశీలిస్తే సరిపోతుంది.

23. రివిజన్ పిటిషనర్ల పేర్లను ఛార్జిషీటులో రివిజన్ పిటిషనర్ల పేర్లను దర్యాప్తు అధికారి తొలగించడాన్ని పూర్తిగా సద్వినియోగం చేసుకుని, ఎఫ్ఐఆర్లో పేర్కొన్న రివిజన్ పిటిషనర్ల పేర్లను తొలగించడానికి, దానిపై కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులకు తనకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని పేర్కొంటూ వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు దాఖలు చేసిన మెమోను సద్వినియోగం చేసుకున్నారు. ఇతర ప్రత్యక్ష సాక్షులు ఎల్.డబ్ల్యు.ఎస్.2 నుండి 11 వరకు సిఆర్పిసి సెక్షన్ 161 కింద నమోదు చేసిన వాంగ్మూలంలో సంబంధిత నేరం చేయడంలో రివిజన్ పిటిషనర్ల పాత్రను తొలగించారనే వాస్తవం ఆధారంగా, దర్యాప్తు అధికారి వారి పునర్విచారణ సమయంలో పి.డబ్ల్యు.1 యొక్క సాక్ష్యంపై ఎటువంటి విశ్వాసం ఉంచలేమని గట్టిగా వాదించారు. రివిజన్ పిటిషనర్లు కూడా ఈ కేసులో విచారణను ఎదుర్కోవాల్సి ఉంటుంది. రివిజన్ పిటిషనర్లపై కేసును మళ్లీ విచారించడానికి దర్యాప్తు అధికారి పేర్ల తొలగింపును అంగీకరిస్తూ కమిటల్ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు కూడా అడ్డంకిగా పనిచేస్తాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. 1 నుంచి 6 మంది నిందితులతో పాటు విచారణను ఎదుర్కొనేందుకు ఈ రివిజన్ పిటిషనర్లను నిందితులుగా చేర్చడానికి సరైన చట్టపరమైన కారణాలు లేవని రివిజన్ పిటిషనర్లు వాదించడానికి ప్రధాన కారణాలు ఇవే.

24. పై సమర్పణల ప్రకారం రివిజన్ పిటిషనర్ల వాదన రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. పోలీసులు చార్జిషీట్ దాఖలు చేసే సమయంలో ఎఫ్ఐఆర్ లో పేర్కొన్న రివిజన్ పిటిషనర్ల పేర్లను తొలగించడానికి తనకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని, దానిపై కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు ఒక చట్టంగా పనిచేస్తాయని సంబంధిత కోర్టు ఇచ్చిన నోటీసుకు ప్రతిస్పందనగా వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు కమిటల్ కోర్టులో దాఖలు చేసిన మెమో మొదటి వాదనకు సంబంధించి. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319ను ట్రయల్ కోర్టు ప్రయోగించడానికి, ఈ కోర్టు ఆ వాదనను తిరస్కరించడానికి ఏమాత్రం సంకోచించదు, ఎందుకంటే ఇది పూర్తిగా అర్హత లేనిది.

25. ***వై.శారదారెడ్డి వర్సెస్ పుత్తూరు రామిరెడ్డి*** కేసులో సుప్రీంకోర్టు త్రిసభ్య ధర్మాసనం పేరా-8లో ఈ విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

"... ... ... దర్యాప్తు అధికారి లేదా పర్యవేక్షక అధికారి యొక్క సంతృప్తిని నిర్ణయాత్మకంగా పరిగణించాల్సి వస్తే, కోడ్ లోని సెక్షన్ 319 యొక్క ఉద్దేశ్యమే దెబ్బతింటుంది. ఇది ఎల్లప్పుడూ దర్యాప్తు అధికారి యొక్క సంతృప్తి కానప్పటికీ, తక్షణ కేసులో పిడబ్ల్యు -1 యొక్క సాక్ష్యాలు అంగీకరించడానికి అర్హమైనవి కాదని హైకోర్టు గుర్తించలేదు. కోడ్ లోని సెక్షన్ 319 ప్రయోజనాల కోసం అతని సాక్ష్యాల విలువ ఎంత ఉన్నా దానిని విశ్లేషించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఐఓ సంతృప్తికి ప్రాధాన్యమివ్వాలన్న నిర్ధారణ సుస్థిరం కాదు. హైకోర్టు ఆలస్యంగా నిర్ణయం తీసుకుందని చెప్పడం సమంజసం కాదన్నారు.

26. ***కిశోర్ ప్రసాద్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ బీహార్*** (ఏఐఆర్ 1996 ఎస్సీ 1931) కేసులో, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 (1) ఒక నేరంపై కొనసాగుతున్న విచారణ లేదా విచారణలో పనిచేస్తుందని, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 209 దశలో, కోర్టు విచారణ దశలో లేదా విచారణ దశలో లేదని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. సెక్షన్ 207, 209 సీఆర్ పీసీలను పాటించే దశలో కూడా కోర్టు విచారణ దశలో ఉందని చెప్పలేమని, ఎందుకంటే న్యాయపరమైన అప్లికేషన్ లేదని, మేజిస్ట్రేట్ చేయాల్సిందల్లా ఈ కేసును సెషన్స్ కోర్టు విచారణకు సిద్ధం చేయడమేనని అన్నారు.

27. అందువల్ల, సంబంధిత కోర్టులో ఛార్జీషీటు దాఖలు చేసిన తరువాత, సుప్రీంకోర్టు యొక్క పై తీర్పులో పేర్కొన్న నిష్పత్తి ప్రకారం, సి.ఆర్.పి.సి సెక్షన్ 209 కింద కేసును విచారణ కోసం సెషన్స్ కోర్టుకు మాత్రమే కమిట్ చేయాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 209 కింద కేసుకు సంబంధించిన విచారణను సెక్షన్ ప్రయోజనం కోసం విచారణగా పరిగణించలేము. సి.ఆర్.పి.సి. 319. అందువల్ల, ఛార్జ్ షీట్ లో ఎఫ్ ఐఆర్ లో పేర్కొన్న ఇతర నిందితుల పేర్లను తొలగించడానికి అంగీకరించినప్పటికీ, వాస్తవిక ఫిర్యాదుదారుడు దాఖలు చేసినట్లు చెప్పబడుతున్న మెమో ఆధారంగా ఏదైనా ఉత్తర్వు జారీ చేసినప్పటికీ, విచారణ సమయంలో తన ముందు ఇచ్చిన సాక్ష్యాలలో పేర్కొన్న వ్యక్తులు కూడా నిందితులుగా చేర్చాలా వద్దా అనే విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ట్రయల్ కోర్టు ఏ విధంగానూ వెనుకాడదు. ఇతర నిందితులు విచారణను ఎదుర్కోవాలో లేదో.. మరెవరినైనా నిందితులుగా చేర్చాలా వద్దా అనే అంశం విచారణ సమయంలో లేదా కేసు విచారణ సమయంలోనే అమల్లోకి వస్తుంది. సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 319 ఉద్దేశ్యం కోసం కమిట్టల్ ప్రొసీడింగ్స్ ను విచారణగా పరిగణించనందున, పై తీర్పులో పేర్కొన్న నిష్పత్తిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, సంబంధిత మెమో లేదా ఆ మెమోపై కమిటల్ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 319 కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి అడ్డంకిగా ఉండవు. ఈ కేసులో లభించిన సాక్ష్యాల ఆధారంగా వేరే వ్యక్తి లేదా వ్యక్తులు కూడా

ఈ నేరానికి పాల్పడినట్లు తెలుస్తోంది. ***కిశోర్ ప్రసాద్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ బీహార్*** కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన పై తీర్పును పరిగణనలోకి తీసుకుని, **హర్దీప్ సింగ్** కేసులో (1 సుప్ర) సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం కూడా సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 319 లో ఉపయోగించిన భాషను పరిగణనలోకి తీసుకునేటప్పుడు, "నేరంపై ఏదైనా విచారణ, లేదా విచారణ సమయంలో" మరియు సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 319 కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించగల దశను పరిగణనలోకి తీసుకునేటప్పుడు పేర్కొంది. సెక్షన్ లో ఉపయోగించిన పైన, సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 319 కింద అధికారాన్ని కోర్టు ఒక నేరంపై విచారణ ప్రారంభించిన తరువాత మరియు విచారణ ముగియడానికి ముందు ఏ సమయంలోనైనా ఉపయోగించవచ్చని, సిఆర్ పిసిలోని సెక్షన్ 207 నుండి 209 వరకు ఉన్న దశలో తప్ప, ఇది నిజమైన అర్థంలో న్యాయపరమైన చర్య కాదని పేర్కొంది.

28. కాబట్టి, పై చట్టం దృష్ట్యా, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 209 కింద కేసును సెషన్స్ కోర్టుకు అప్పగించే సమయంలో మేజిస్ట్రేట్ సెక్షన్ 319 ప్రకారం ఎటువంటి విచారణ చేయలేరు మరియు సిఆర్పిసి సెక్షన్ 209 కింద పేర్కొన్న విచారణను చట్టప్రకారం అవసరమైన విచారణతో సమానం చేయలేము. పేర్ల తొలగింపునకు సంబంధించి వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు దాఖలు చేసిన మెమోపై జారీ చేసిన ఏ ఉత్తర్వు అయినా సెషన్స్ కోర్టు ట్రయల్ కోర్టుగా ఉండటానికి ఒక అడ్డంకిగా పనిచేయదు, ఇతర వ్యక్తులు అంటే ఇక్కడ రివిజన్ పిటిషనర్లు కూడా ఈ నేరానికి పాల్పడినట్లు తన ముందు ఉన్న సాక్ష్యాల నుండి సదరు కోర్టుకు హాజరైనప్పుడు సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 ప్రకారం సెషన్స్ కోర్టు తన అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి అడ్డంకిగా పనిచేయదు. ఈ కేసులో నిందితులుగా చేర్చడానికి ఇప్పటికే రికార్డులో ఉన్న నిందితులతో పాటు.

29. ఈ కేసు నుంచి సమర్థులైన కోర్టు ఉత్తర్వుల ద్వారా నిందితులను ముందుగానే నిర్దోషులుగా ప్రకటించినప్పటికీ, ఆ తర్వాత సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం కోర్టు అధికారాన్ని వినియోగించడం లేదా ఇతర నిందితులతో పాటు విచారణను ఎదుర్కొనేందుకు క్రిమినల్ కేసులో నిందితులుగా చేర్చకుండా కోర్టును నిషేధించడం వంటి చట్టపరమైన వైఖరిని గమనించడం కూడా సముచితం. అలాగే, నిందితులపై కేసును కొట్టివేసినప్పటికీ, ఆ తర్వాత కోర్టు ముందు ఉన్న సాక్ష్యాల ప్రకారం వారు కూడా నేరం చేసినట్లు కోర్టు ముందు ఉన్న సాక్ష్యాల ప్రకారం వెలుగులోకి వస్తే, అది కోర్టును కూడా నిరోధించదు లేదా కోర్టును శక్తిహీనులుగా చేయదు లేదా వారిని నిందితులుగా చేర్చడానికి సిఆర్పిసి 319 ను ప్రయోగించడానికి కోర్టుపై నిషేధం విధించదు. ఈ విషయంలో న్యాయపరమైన స్థితి సరైనది కాదు మరియు ఇది **హర్దీప్ సింగ్** కేసులో రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తీర్పు ద్వారా సాధికారికంగా పరిష్కరించబడింది (1 సుప్ర). కేసు నుంచి డిశ్చార్జ్ అయిన వ్యక్తిపై కూడా సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రయోగించవచ్చని పేరాస్ 107 నుంచి 109 వరకు పేర్కొన్నారు. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 300(5), 398 ప్రకారం విచారణ జరిపిన తర్వాత నిర్దోషిగా తేలిన వ్యక్తిని మళ్లీ నిందితుడిగా చేర్చవచ్చని పేర్కొంది. అటువంటి విచారణ సమయంలో లేదా తరువాత అటువంటి వ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా ఆధారాలు కనిపిస్తే, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 ప్రకారం అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు.

30. ఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ రామ్ కిషన్ రోహతాగి (ఏఐఆర్ 1983 ఎస్సీ 67) కేసులో, నిందితులుగా చేర్చని వారు లేదా ప్రొసీడింగ్స్ రద్దు చేయబడిన వారు కూడా నేరం చేశారని ప్రాసిక్యూషన్ ఏ దశలోనైనా కోర్టును సంతృప్తిపరిచే సాక్ష్యాలను సమర్పించగలిగితే, సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం వారిపై కోర్టు చర్యలు తీసుకోవచ్చు.

31. హర్దీప్ సింగ్ కేసులో (1 సుప్ర) సుప్రీంకోర్టు పేరా-106లో ఇచ్చిన పై తీర్పులో రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఆమోదంతో ఈ తీర్పును మరోసారి ఉటంకించింది.

32. కాబట్టి, పై చట్టపరమైన స్థితిని బట్టి, గతంలో నిందితుడిని కేసు నుంచి విడుదల చేసినప్పుడు, నిందితులపై విచారణను రద్దు చేసినప్పుడు కూడా, ఆ తర్వాత ఆ కేసు విచారణ సమయంలో కోర్టు ముందు సమర్పించిన సాక్ష్యాధారాల నుంచి ఆ విషయం బయటపడితే, కేసు నుంచి నిర్దోషిగా విడుదలైన లేదా ఎవరిపై విచారణ జరిగిందో కూడా కోర్టుకు కనిపిస్తే. ఆ నేరానికి పాల్పడినట్లుగా చూపించని వ్యక్తిపై కూడా అభియోగాలు మోపితే సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319ను ఉపయోగించి, సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 కింద నిందితులను కూడా నిందితులుగా చేర్చి ఇతర నిందితులతో పాటు విచారించే అధికారం, సామర్థ్యానికి లోబడి ఉంటుంది. వీరిని నిందితులుగా చేర్చేందుకు సుప్రీంకోర్టుకు ఎలాంటి చట్టపరమైన ఆంక్షలు విధించలేదు. పై రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తీర్పులో, దర్యాప్తుకు గురికాని వ్యక్తులు లేదా దర్యాప్తుకు గురికాని వ్యక్తులు లేదా ఛార్జీషీటు దాఖలు చేయని మరియు పరిగణనలోకి తీసుకోని వ్యక్తిని కూడా సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 ప్రకారం నిందితులుగా చేర్చవచ్చు.

33. కాబట్టి ఇంతకు ముందు నిర్దోషులుగా విడుదలైన నిందితుడిని, గతంలో విచారణను రద్దు చేసిన నిందితుడిని, గతంలో విచారణ చేపట్టని వ్యక్తిని కూడా సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319 కింద నిందితుడిగా చేర్చే చట్టం ఉన్నప్పుడు, ఆ ఉత్తర్వుల తొలగింపును అంగీకరిస్తూ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వు ఎలా ఉంటుందో ఈ కోర్టుకు అర్థం కాని విషయం. వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు దాఖలు చేసిన మెమో ఆధారంగా ఛార్జ్ షీట్ లోని పేర్లు ట్రయల్ కోర్టుకు అడ్డంకిగా ఉంటాయి, ఈ కేసులో రివిజన్ పిటిషనర్లను కూడా సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 319 కింద నిందితులుగా చేర్చడానికి

ట్రయల్ కోర్టుకు అడ్డంకిగా ఉంటుంది. విభక్తి. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం ట్రయల్ కోర్టు తన అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడానికి ఇది అడ్డంకిగా పనిచేయదు. వాస్తవానికి ఈ కేసును డిశ్చార్జి, ప్రొసీడింగ్స్ రద్దు వంటి ఇతర కేసులతో పోల్చి చూస్తే ఈ కేసు మరింత మెరుగ్గా ఉంటుంది. అందువల్ల రివిజన్ పిటిషనర్ల వాదనలో ఆ భాగాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

34. రివిజన్ పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, పోలీసులు ఎల్.డబ్ల్యు.1గా పరీక్షించిన పి.డబ్ల్యు.1, ఇతర ప్రత్యక్ష సాక్షులు ఎల్.డబ్ల్యు.ఎస్.2 నుంచి 11 వరకు దర్యాప్తు అధికారి పునర్విచారణలో రివిజన్ పిటిషనర్ల పాత్రను తొలగించారని, అందువల్ల ఈ ఉత్తర్వులను రద్దు చేయాలని కోరారు. ఈ నేరానికి సంబంధించి ఎఫ్ఐఆర్ లో పేర్కొన్నప్పటికీ, ఈ రివిజన్ పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా వారు ఏమీ పేర్కొనలేదు మరియు ఈ రివిజన్ పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా వారు ఇంతకు ముందు ఇచ్చిన వాంగ్మూలాల దృష్ట్యా, రివిజన్ పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా రివిజన్ పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా తన సాక్ష్యంలో వారినూ నిందితులుగా చేర్చే సమయంలో పి.డబ్ల్యు.1 పోలీసులకు ఇచ్చిన ఏవైనా సాక్ష్యాలు నమ్మదగిన సాక్ష్యం మరియు నమ్మదగినవి కావు. వివిధ దశల్లో ఇచ్చిన ముందస్తు వాంగ్మూలాలు మరియు పి.డబ్ల్యు.1 యొక్క ఈ సాక్ష్యం ఆధారంగా ఈ నిందితులు 1 నుండి 6 మంది నిందితులతో పాటు ఈ నేరానికి పాల్పడ్డారని ట్రయల్ కోర్టు అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరచడానికి ఆధారం చేయలేము మరియు అందువల్ల ఈ కేసులో సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 ప్రకారం రివిజన్ పిటిషనర్లను నిందితులుగా చేర్చడం చట్టపరంగా సమర్థనీయం కాదు. మళ్లీ ఆ వాదనలో వాస్తవం లేదన్నారు.

35. సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 161 కింద సాక్షులు పోలీసుల ముందు ఇచ్చిన వాంగ్మూలాలు మొదట లేదా దర్యాప్తు సమయంలో పునఃపరిశీలనలో ఇచ్చిన వాంగ్మూలాలు సాక్ష్యాలు కావని, దానికి

స్పష్టమైన విలువ లేదని లా ఆఫ్ ఎవిడెన్స్ ప్రాథమిక సూత్రం. నిందితుల గతంలో ఇచ్చిన వాంగ్మూలాలకు సంబంధించి వారు కోర్టులో ఇచ్చిన సాక్ష్యాల ప్రకారం సాక్షులతో విభేదించడానికి మాత్రమే వీటిని ఉపయోగించవచ్చు. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 161 ప్రకారం సాక్షుల వాంగ్మూలాలను మరే ఇతర అవసరాలకు ఉపయోగించడానికి వీల్లేదు. విచారణ సమయంలో కోర్టులో సాక్షి ఇచ్చిన సాక్ష్యమే ప్రధాన సాక్ష్యం. నిందితులు నేరానికి పాల్పడ్డారా లేదా అని తేల్చడానికి కోర్టు అంతిమంగా విచారణ సమయంలో సాక్షి ఇచ్చిన సాక్ష్యాలను పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది. క్రిమినల్ కేసు విచారణ పూర్తయిన తరువాత, విచారణ సమయంలో ఇచ్చిన సాక్షుల సాక్ష్యం యొక్క వాస్తవికతను కనుగొనడానికి మరియు కనుగొనడానికి కేసు యొక్క తుది తీర్పులో పోలీసులకు ఇచ్చినట్లు చెప్పబడుతున్న మునుపటి వాంగ్మూలాలలో పేర్కొన్న ఇతర వైరుధ్యాలకు సంబంధించి ట్రయల్ కోర్టు చివరికి తన ముందు ఇచ్చిన ప్రామాణిక సాక్ష్యాలను అభినందించాలి. అదే నమ్మదగినదా మరియు నమ్మదగినదా కాదా అనేది మరియు కోర్టు ఆ మేరకు ఒక అన్వేషణను నమోదు చేయాలి. శ్రీ మహంత్ అమర్ నాథ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ హరియాణా కేసులో సుప్రీంకోర్టు సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 161 కింద విచారణలో ప్రత్యక్ష సాక్షి ఇచ్చిన వివరాలు అతని వాంగ్మూలంలో లేవనే వాస్తవం ఆ దశలో అప్రస్తుతం అని అభిప్రాయపడింది.

36. ఇప్పుడు కోర్టులో పి.డబ్ల్యు.1 ఇచ్చిన సాక్ష్యం, సి.ఆర్.పి.సి సెక్షన్ 161 కింద పోలీసుల ముందు ఇచ్చిన వాంగ్మూలానికి పొంతన లేనిదని, అందువల్ల కోర్టులో ఇచ్చిన సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేమని రివిజన్ పిటిషనర్ల వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు.

37. సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319 కింద కేసును పరిగణనలోకి తీసుకునే దశలో, ఇతర వ్యక్తులు కూడా ఈ నేరానికి పాల్పడినట్లు కోర్టుకు సమర్పించిన సాక్ష్యాల ద్వారా తేలిన తరువాత, కోర్టు

చూడవలసిందల్లా, పైన పేర్కొన్న సాక్ష్యం సంబంధిత నిందితుడిని విచారణకు పిలిచేంతగా సరిపోతుందా లేదా అనేది కోర్టు చూడాలి. కేసు తుది తీర్పు.. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం ఈ కేసు విచారణ అనేది నిందితులపై అభియోగాలు నమోదు చేయడం లేదా నిందితులను విడుదల చేయడం ద్వారా నిందితుడు నేరం చేశాడని భావించడానికి ప్రాథమిక కేసు ఉందా, నిందితులపై విచారణ జరిపేందుకు తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయా అని తెలుసుకోవడానికి కోర్టు చేయాల్సిన విచారణతో దాదాపు సమానంగా ఉంటుంది. కేసు చెప్పిందో లేదో.. ఏదేమైనా, కోర్టు యొక్క మరికొంత సంతృప్తి అవసరం, ఇది చాలా కఠినమైనది. ఇది ప్రాథమిక కేసు కంటే ఎక్కువగా ఉండాలి. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం ఇతర వ్యక్తులను నిందితులుగా చేర్చే అధికారాన్ని అంతిమంగా ఉపయోగించాల్సిన అవసరం కోర్టుకు ఉంది.

38. హర్దీప్ సింగ్ కేసులో రాజ్యాంగ ధర్మాసనం (1 సుప్ర) సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి ఏ మేరకు సంతృప్తి అవసరమో వివరిస్తూ, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 లో ఉపయోగించిన "కనిపించడం" అనే పదానికి "అవగాహనకు స్పష్టమైనది" లేదా "రుజువు" అనే పదానికి పర్యాయపదం కాకపోయినా దగ్గరగా ఉన్న పదబంధం అని పేర్కొంది. ఇది రుజువు కంటే తక్కువ సంభావ్యతను అందిస్తుంది.

39. విచారణ సమయంలో నిందితులపై చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రాథమిక కేసును రూపొందించారో లేదో కోర్టు చూడాలని రాజ్యాంగ ధర్మాసనం పేర్కొంది. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం ప్రాథమిక కేసు విచారణ ఒకటే అయినప్పటికీ, అవసరమైన సంతృప్తి స్థాయి చాలా కఠినంగా ఉంటుంది. పై కేసులో రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఆమోదంతో ఉటంకించిన వికాస్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ రాజస్థాన్ (2013 (11) స్కేల్ 23) కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇలా పేర్కొంది:

"కోర్టు యొక్క నిష్పాక్షిక సంతృప్తి మేరకు ఒక వ్యక్తిని 'అరెస్టు' చేయవచ్చు లేదా 'సమన్లు' జారీ చేయవచ్చు, కేసు యొక్క పరిస్థితులకు అవసరమైనట్లుగా, అటువంటి వ్యక్తి నిందితుడు కాని ఎవరైనా నేరం చేసినట్లు సాక్ష్యాల నుండి కనిపిస్తే, అటువంటి వ్యక్తిని ఇప్పటికే నమోదైన నిందితులతో కలిసి విచారించవచ్చు."

40. రామ్ సింగ్ వర్సెస్ రామ్ నివాస్ ((2009) 14 ఎస్ సిసి 25) కేసులో సెక్షన్ లో కనిపించే "కనిపించడం" అనే పదం యొక్క ప్రాముఖ్యతను పరిగణనలోకి తీసుకున్న సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా పేర్కొంది:

"... ... ... అసాధారణమైన అధికార పరిధిని ఉపయోగించడానికి వీలు కల్పించే అసాధారణ పరిస్థితి ఉనికి గురించి కోర్టు తనను తాను సంతృప్తిపరచుకోవాలి. అందువల్ల ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున సమర్పించిన సాక్ష్యాధారాలు రుజువు కాకపోతే ఈ కేసులో నిందితులుగా చేర్చాలని కోరిన వ్యక్తులను దోషులుగా నిర్ధారించే అవకాశం ఉందనే సంతృప్తికి కోర్టు రావాల్సిన అవసరం ఉంది.

41. అందువల్ల రివిజన్ పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా ట్రయల్ కోర్టులో విచారణ సందర్భంగా ఇచ్చిన పి.డబ్ల్యు.1 సాక్ష్యాన్ని సుప్ర ఉదహరించిన వివిధ తీర్పులలో సుప్రీంకోర్టు పేర్కొన్న చట్టం వెలుగులో పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ట్రయల్ కోర్టులో ఇచ్చిన పి.డబ్ల్యు.1 యొక్క సాక్ష్యాలను పరిశీలిస్తే, ఈ రివిజన్ పిటిషనర్లు కూడా మృతుడిపై మారణాయుధాలతో దాడి చేసి గాయపరిచి చంపారని ఆయన స్పష్టంగా, నిర్ద్వంద్వంగా, నిర్ద్వంద్వంగా చెప్పారని స్పష్టమవుతోంది.

మృతుడిపై దాడి చేసి చంపిన తీరుకు సంబంధించి ఈ పది మంది రివిజన్ పిటిషనర్లలో ఒక్కొక్కరి వ్యక్తిగత చర్యలను ఆయన తన సాక్ష్యంలో స్పష్టంగా వివరించారు. ఈ సాక్ష్యాధారాలు నిరూపితం కాకపోతే ఈ కేసులో నిందితులుగా చేర్చాలని కోరిన వ్యక్తులకు కచ్చితంగా శిక్ష పడుతుంది. విచారణ సందర్భంగా కోర్టులో ఇచ్చిన పి.డబ్ల్యు.1 సాక్ష్యాధారాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు, విచారణ సమయంలో పి.డబ్ల్యు.1 కోర్టులో ఇచ్చిన సాక్ష్యం ప్రమాణంపై ఇవ్వబడింది మరియు ఇది ఒక ముఖ్యమైన సాక్ష్యం అనే వాస్తవాన్ని విస్మరించకూడదు. ఒకవేళ ఆ సాక్ష్యం అంతిమంగా సవాలుకు గురికాకుండా ఉండి, ఏ విధంగానైనా అభిశంసనకు గురికాకపోతే, రివిజన్ పిటిషనర్లు ఆ నేరానికి పాల్పడినట్లు నిర్ధారించడానికి ఇది ఖచ్చితంగా చట్ట ప్రకారం సరైన సాక్ష్యం అవుతుంది. కాబట్టి, ఈ కేసులో నిందితులుగా చేర్చాలని కోరుతున్న రివిజన్ పిటిషనర్లపై ప్రాథమిక కేసు కంటే బలమైన కేసు ఉంది. పి.డబ్ల్యు.1 ఇప్పుడు ఇచ్చిన సాక్ష్యం ప్రకారం, ఈ రివిజన్ పిటిషనర్లు పి.డబ్ల్యు.1 చెప్పిన విధంగా వారి వ్యక్తిగత బహిరంగ చర్యలతో ఈ నేరాన్ని నిర్వహించడంలో వారి ప్రమేయాన్ని స్పష్టంగా రుజువు చేస్తుంది. అందువల్ల, ఈ కేసులో విచారణను ఎదుర్కోవడానికి 1 నుండి 6 మంది నిందితులతో పాటు ఈ రివిజన్ పిటిషనర్లను కూడా నిందితులుగా చేర్చడానికి ట్రయల్ కోర్టు యొక్క వ్యక్తిగత సంతృప్తిని నమోదు చేయడానికి సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 ను ఉపయోగించడానికి చట్టం ప్రకారం సరైన ఆధారాలు ఉన్నాయి.

42. సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319 కింద పేర్కొన్న సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకునేటప్పుడు కేసు తుది తీర్పులో అవసరమైన విధంగా ఈ దశలో ఆ సాక్ష్యాన్ని కఠినమైన న్యాయ పరిశీలనకు గురిచేయడం లేదా స్కాన్ చేయడం లేదా ప్రశంసించడం కుదరదు. పి.డబ్ల్యు.1 యొక్క సాక్ష్యాన్ని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ కు గురిచేసిన తరువాత అభిశంసన చేయడానికి వారిని నిందితులుగా చేర్చిన తరువాత రివిజన్ పిటిషనర్ల కోసం. అందువల్ల, పి.డబ్ల్యు.1 గతంలో

ఇచ్చిన వాంగ్మూలం, ఇప్పుడు పి.డబ్ల్యు.1 ఇచ్చిన సాక్ష్యానికి విరుద్ధంగా ఉన్నందున, వారిని నిందితులుగా చేర్చడానికి ఆ సాక్ష్యం సరిపోదని లేదా నమ్మదగినది కాదని భావించాలని రివిజన్ పిటిషనర్ల వాదన వాస్తవం కాదు మరియు తిరస్కరించబడుతుంది.

43. నిష్పాక్షిక విచారణ జరిగితే దోషులు తప్పించుకోకుండా చూడాలని, కేసు విచారణ సందర్భంగా వెలుగులోకి వచ్చిన నేరానికి పాల్పడిన అసలు దోషులను వదిలిపెట్టలేమని, అటువంటి పరిస్థితిని కోర్టు చూసుకోవాలని రాజ్యాంగ ధర్మాసనం చేసిన వ్యాఖ్యలను ఈ సమయంలో పునరుద్ఘాటించడం సముచితం. అది తన దృష్టికి వచ్చినప్పుడు.. వాస్తవానికి సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319ను కోడ్ లో చేర్చడం వెనుక ఉద్దేశం అదే. ఈ కేసు వాస్తవాలు, పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఇతర అభిప్రాయాలను తీసుకుంటే సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ఉద్దేశం దెబ్బతినే అవకాశం ఉంటుంది. అందువల్ల, ఈ వాదన చట్టపరంగా స్థిరమైనది కాదు.

44. హర్దీప్ సింగ్ కేసులో (1 సుప్ర) సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319(1)లో ఉపయోగించిన 'సాక్ష్యం' అనే పదానికి అర్థం ఏమిటో పరిశీలిస్తూ, సంబంధిత సాక్షి విచారణలో చేసిన వాంగ్మూలం ఆధారంగా కూడా సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319(1) కింద కోర్టు అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చని పేర్కొంది. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ ద్వారా సమన్లు జారీ చేయాలని ప్రతిపాదించిన నిందితులకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యాల కోసం హైకోర్టు వేచి ఉండాల్సిన అవసరం లేదని అభిప్రాయపడింది. కాబట్టి కేవలం ఎగ్జామినేషన్ ఇన్ చీఫ్ ఆధారంగానే సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం కోర్టు అధికారాన్ని వినియోగించుకోవచ్చని స్పష్టమవుతోంది.

45. చివరగా, ఈ కేసు ఇప్పుడు సెషన్స్ కోర్టుకు విచారణ కోసం కట్టుబడి ఉన్నప్పటికీ, విచారణ ప్రారంభమైనప్పటికీ, సిఆర్పిసి సెక్షన్ 319 (4) లో సృష్టించబడిన చట్టపరమైన కల్పన దృష్ట్యా 1 నుండి 6 మంది నిందితులపై కేసును పరిగణనలోకి తీసుకునే సమయంలోనే రివిజన్ పిటిషనర్లను నిందితులుగా చేర్చాలని కోరుతున్నారు. సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319(4)(బి) ప్రకారం నిందితుడిని తొలుత కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు నిందితుడిగా పరిగణించాలని పేర్కొంది. కాబట్టి సెషన్స్ కోర్టులో కేసు విచారణ సందర్భంగా రివిజన్ పిటిషనర్లను నిందితులుగా చేర్చడంలో ఎలాంటి ఇబ్బంది లేదు. జోగిందర్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించింది.

విచారణలు, విచారణలకు సంబంధించిన సాధారణ నిబంధనలకు సంబంధించి చాప్టర్ XXIVలో ఉన్న సెక్షన్ 319(1)ను సాదాసీదాగా చదివితే, ఇది సెషన్స్ కోర్టుతో సహా అన్ని కోర్టులకు వర్తిస్తుందని, అందువల్ల సెషన్స్ కోర్టుకు ఏ వ్యక్తినైనా చేర్చే అధికారం ఉంటుందని, దాని ముందు నిందితునిగా కాకుండా, విచారణ సమయంలో నేరంలో అతని ప్రమేయాన్ని సూచించే తగిన సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయని మరియు అతన్ని ఆదేశించే అధికారం సెషన్స్ కోర్టుకు ఉంటుందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇతర నిందితులతో పాటు విచారించాలి; ... ..."

46. అంతిమంగా, పై రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు కూడా ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది: "ఎఫ్ఐఆర్లో పేరు లేని వ్యక్తి లేదా ఎఫ్ఐఆర్లో పేరు ఉన్నప్పటికీ చార్జిషీట్ దాఖలు చేయని వ్యక్తి లేదా డిశ్చార్జ్ అయిన వ్యక్తిని సెక్షన్ 319 సిఆర్పిసి కింద పిలిపించవచ్చు, అటువంటి వ్యక్తిని ఇప్పటికే నిందితులతో పాటు విచారించవచ్చని తెలుస్తోంది. విచారణను ఎదుర్కొంటున్నారు.

47. అందువల్ల ఎఫ్ఐఆర్లో పేరు ఉండి చార్జిషీట్ దాఖలు చేయని పిటిషనర్లను కూడా సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 319 కింద నిందితులుగా చేర్చవచ్చు, ఎందుకంటే వారు కూడా ఆ నేరాలకు పాల్పడినట్లు రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను బట్టి తెలుస్తోంది.

48. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 319 ప్రకారం కోర్టు పరిధి, పరిధికి సంబంధించి పైన చర్చించిన చర్చ, పరిష్కారమైన చట్టం ప్రతిపాదనల దృష్ట్యా ఈ రివిజన్ కేసుకు మెరిట్ లేదు. చట్టప్రకారం ఈ ఉత్తర్వులు పూర్తిగా సుస్థిరమైనవని, ఈ క్రిమినల్ రివిజన్ కేసులో జోక్యం చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేదన్నారు. ఫలితంగా క్రిమినల్ రివిజన్ కేసును కొట్టిపేశారు. పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయాలి.

చీకటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్, జె.

21 మే, 2020.

ఎ.కె.

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ చీకటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెం.533 ఆఫ్ 2015

21 మే, 2020.

(ఎక)